

Azərbaycanda miqrasiyanın saldosu yenə də müsbətdir

İstənilən ölkədə əhalinin sayının həm təbii yolla, həm də miqrasiya hesabına çoxalması sosial-iqtisadi inkişafın bilavasitə bağlıdır. Son onilliklərin demoqrafik göstəriciləri bunun Azərbaycanda da məhz belə olduğunu təsdiqlədi. Əgər təxminən 30 il əvvəl güzəranın ağırlığından Azərbaycanı tərk edənlərin sayı aydan-aya çoxalırdısa, ölkə dinamik inkişaf yoluna qədəm qoyandan sonra vəziyyət tam dəyişdi. İndi artıq neçə illərdə miqrasiyanın saldosu müsbətdir.

Bu, dövlətin siyasətinin mərkəzində vətəndaşın maraqlarının dayanması amilindən qaynaqlanır

Kəndlilin torpağını ekib-becərməyə imkanı olmadığı, şəhərlinin isə işlədiyi müəssisədə boşdayanmaların adi hal aldığı o dövrdə ölkədən insanların axını təbii idi. Məsələlər qırılıb sobalara atılırdı. Nəinki bölgələrdə, iri şəhərlərin özündə də insanlar axşamları qararıq içində keçirirdi. Çünki elektrik enerjisi çatışmırdı. Bu və bir sıra digər mənfəhi hallar ölkədə qeyri-mütəşəkkil miqrasiya yaratmışdı.

Sosial-iqtisadi tərəqqi, o cümlədən regionların inkişafına yönəldilən ardıcıl tədbirlər insanları öz yurd-yuvalarında bərqərar etdi. Hətta ailələrini də götürüb dolanışıq dalınca özgə məmləkətə üz tutanlar geriye döndülər. Beləliklə, kortəbii miqrasiyaya son qoyuldu.

Son illərdə Azərbaycanı daimi yaşayış yeri seçənlərin sayı ölkədən köçənlərin sayını bir neçə dəfə üstələyib. Ayrı-ayrı aylara aid rəqəmlərdə bu, özünü aydın göstərir. Məsələn, 2012-ci ildə Azərbaycana daimi yaşamağa 2200 nəfər gəlib. Ölkədən gədənlərin sayı isə cəmi 300 nəfər olub. İmmiqrantların (gədənlərin) 75,4 faizi Rusiya Federasiyasından, 10,2 faizi Qazaxıstandan, 3,1 faizi Ukraynadan köçüb. Emiqrantların

rin (gədənlərin) isə müvafiq şəkildə 53,2 faizi, 25,3 faizi və 4,7 faizi həmin ölkələri yaşayış yeri seçənlər olub. İmmiqrantların sayının emiqrantların sayını üstələməsi Azərbaycanda artıq daimi hal alıb. 2016-cı ilin birinci rübündə gədənlər gedənlərdən 2 dəfə çox olub. 2017-ci ilin üç rübü ərzində miqrasiyanın müsbət saldosu 1020 nəfər təşkil edib. 2018-ci ilin yanvar-mart aylarında ölkəyə gədənlərin sayı gedənlərin sayını 3 dəfədən çox üstələyib (müvafiq olaraq 1010 və 301 nəfər).

Bu tendensiyanın davamlı olduğu aydın görünür. Daxili İşlər Nazirliyinin və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin məlumatlarına istinad edərək Dövlət Statistika Komitəsi bildirir ki, Azərbaycanda miqrasiyanın saldosu müsbət olaraq qalır. Belə ki, keçən ilin 11 ayında Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 1861 nəfər gələn olub. Ölkədən birdəfəlik köçüb gedənlərin sayı isə 1511 nəfər təşkil edib.

Azərbaycan dövlətinin sosial-iqtisadi siyasəti həm də əhalinin artımına - istər təbii, istərsə də miqrasiya yolu ilə çoxalmasına hesablanıb. Son 16 ildə 16 min kilometr yol çəkilib. Bu, ildə ən azı min kilometr yeni yol deməkdir. Təkcə keçən il çəkilən yeni yolların ümumi uzunluğu 1300 kilometr təşkil edib.

Vaxtilə işıq sarıdan korluq çəkirdik, xaricdən elektrik enerjisi alırdıq. İndi Azərbaycan elektrik enerjisinin də ixracatçısına çevrilib. 3300-dən çox məktəb, 700-dən çox tibb ocağının tikilib istifadəyə verilməsi görülmüş böyük işlərin bir hissəsidir.

2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə Prezident İlham Əliyev demişdir: "Əsas infrastruktur layihələri Azərbaycanda icra edilib. Düzdür, növbəti illərdə bu layihələrin icrasına ehtiyac var. Çünki bir daha qeyd etmək istəyirəm, əhalinin artımı bunu dikte edir. O ölkələrdəki əhali artmır, orada ye-

ni infrastruktur layihələrinə də ehtiyac qalmır. Amma bizdə əhali artır, ona görə yeni məktəblər, uşaq bağçaları, xəstəxanalar, yol infrastrukturunu, kommunikasiyalar - bütün bunlar daim diqqət tələb edir. Ona görə birinci vəzifə budur".

Müxtəlif təyinatlı istehsal müəssisələri və xidmət obyektləri, sənaye parkları və məhəllələri çoxsaylı iş yerlərinin yaradılmasına imkan verib.

Tənəzzülə uğramış, az qala unudulmuş kənd təsərrüfatı sahələrinin bərpa edilməsi, iri aqroparkların yaradılması, sahibkarlığın genişləndirilməsi bölgələrdə yaşayan əhalinin məşğulluq probleminin həllinə böyük kömək edib.

Ölkədə işsizlərin sayı minimuma enib. Təkcə keçən il 98 min yeni iş yeri açılıb. Yoxsulluğun 4,8 faiz ətrafında olması bu amillərdən qaynaqlanır.

Azərbaycana daimi yaşamağa gədənlər də məhz həmin səbəblərdən buranı seçir. Onlar dövlətin siyasətinin mərkəzində insanların maraqlarının dayandığı bir ölkənin vətəndaşı olmaqdan qürur duyurlar.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"